

שתויי יין דמחלי שהם מחללים עבודה, אף פרועי ראש דמחלי [מחלי] עבודה, שאם הוקשו, הוקשו לכל דבר.

וקשה על רב אשי שתירץ וחילק ששתויי יין מחללים עבודה, ואילו פרועי ראש אינם מחללים עבודה?

ומסקנת הגמרא: אכן קשיא. קשה על רב אשי (15).

וכיון שלמדנו בהיקש מהמקרא בספר יחזקאל, כי כמו ששתויי יין במיתה כן פרועי ראש, מקשה רבינא: איך אפשר ללמוד דין מספר יחזקאל?

אמר ליה רבינא לרב אשי: האי דין זה שפרועי ראש במיתה, עד דלא אתא עד שלא בא יחזקאל, מאן אמרה, מי אמר דין זה, הלא אינו כתוב בתורה!?

ענה לו רב אשי: ולטעמיה, לדבריך שהקשית קושיא זו, למה לא הקשית על הא דאמר רב חסדא על אותה ברייתא שהובאה למעלה, האומרת שערל שלא נימול מסיבת אונס, כגון שמתו אחיו מחמת מילה, פסול לעבודה וביאר רב חסדא, דבר זה, שכהן ערל פסול לעבודה, מתורת משה רבינו לא למדנו שלא כתבה התורה, עד שבא יחזקאל ולימדנו. שכתוב שם בספר יחזקאל "כל בן נכר ערל לב [כהן שנתנכרו מעשיו לאביו שבשמים, ולבו ערל, כלומר מומר], וערל בשר לא יבא

נאמר בו שעבודתו מחוללת — אף שעבר על איסור — ולכן לא גזרו בו חכמים בזמן הזה.

הגמרא מקשה על רב אשי, ולדעת המקשן גם פרועי ראש שעבדו, עבודתן מחוללת.

מיתבי ממה ששינונו בברייתא: ואלו עבירות שענשם במיתה בידי שמים: פרועי ראש ושתויי יין.

ומוכיחה הגמרא: בשלמא שתויי יין, עונשם מיתה בידי שמים, דכתיב "יין ושכר אל תשת אתה ובניך ולא תמותו", כדי שלא תמותו, משמע שאם יעבדו שתויי יין ימותו, [ואין הכוונה למיתת בית דין, כי אז היה צריך להיות כתוב במפורש "מות יומת"]. אלא פרועי ראש, מנא לך, מנין לנו שעונשו מיתה בידי שמים?

ובהכרח, דאיתקיש השווי שתויי יין לפרועי ראש, שכתובים ביחד בספר יחזקאל.

כתיב "וראשם לא יגלחו ופרע לא ישלחו". וכתיב [בתריה בהמשך] "ויין לא ישתו כל כהן בבואם אל החצר הפנימית", ולכן דרשו חכמים: מה שתויי יין במיתה — אף פרועי ראש במיתה.

כל זה מבואר בסוגיא אחרת. ועתה מקשה המקשן:

ומינה, ומאותו ההיקש אפשר לדרוש: מה

דאיתקש, אבל לאחולי עבודה לא איתקש. ולפי הבנת התוס' והידושי הר"ן גורסים גירסה זו אחרי תירוצו של רב אשי על קושיית רבינא, עיין בתוס'.

15. לפי גירסתנו מסקנת הגמרא היא בקושיא על רב אשי. וכן גרס רש"י.

אבל לפי גירסה במסכת תענית (י"ז, ב') מתרץ רב אשי: לא! כי איתקש — למיתה הוא